

Kuntien ilmastosuunnitelmat

Tavoitteiden ja toimien riittävyys

Miia Berger, ympäristöministeriö

Velvoite laatia kunnan ilmastosuunnitelma

[Ilmastolain \(423/2022\) 14 a §](#)

Kuntien suunnitelmavelvoite ilmastolaissa

- Ilmastolakiin sisältyy 1.3.2023 alkaen kunnille velvoite laatia tai päivittää ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa.
- Ensimmäinen ilmastolain mukainen suunnitelma tulee laatia viimeistään valtuustokaudella 2025-2029. Avustusta voi hakea kuitenkin jo kuluvalta valtuustokaudelta alkaen. Avustusta myönnetään kuitenkin jo kuluvalta valtuustokaudella tietyin kriteerein.
- Tavoitteena on vahvistaa kuntien ilmastotyötä ja ilmastolain tavoitteiden toteutumista.

Ilmastolain suunnitelmavelvoitteen sisältö

Suunnitelmassa on oltava:

- 1) tavoite kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa;
- 2) toimet, joilla kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään kunnassa;
- 3) tiedot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä kunnassa;
- 4) tiedot suunnitelman toteutumisen seurannasta;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliseksi katsotut seikat.

Tavoite päästöjen vähentämiseksi

- Lain perustelujen mukaan tavoite tarkoittaa määrällistä päästövähennystavoitetta, kuten tavoitetta koskevan prosenttiluvun asettamista tietylle vuodelle suhteessa vertailuvuoteen.
- Tavoitteen tulee kattaa kaikki kunnan alueelta aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt päästökauppaan kuuluvia erillisvoimalaitoksia ja teollisuuslaitoksia sekä raskasta kauttakulkuliikennettä lukuun ottamatta
- Päästöhyvityksiä ei kuulu sisällyttää osaksi ilmastolain mukaista tavoitteen asettamista
- Lisätietoja [oppaasta kunnan ilmastosuunnitelman valmisteluun](#) – Luku 4.3

Tavoitteen kunnianhimon taso

- Kunnan on otettava huomioon ilmastolain 2 §:ssä säädetyt kansalliset ilmastotavoitteet asettaessaan omaa päästövähennystavoitettaan.
 - - 60 % vuoteen 2030 mennessä
 - - 80 % vuoteen 2040 mennessä
 - - 90-95 % vuoteen 2050 mennessä verrattuna vuoteen 1990
- On hyvä huomata, että kansallisten tavoitteiden päästökattavuus poikkeaa Hinku-laskentamenetelmän mukaisesta rajauksesta ja vertailuvuosikin voi olla eri
- Joten kansallisten ilmastotavoitteiden huomioon ottaminen =
 - Tavoitteen tai tavoitteiden sijoittuminen lähivuosisikymmenille
 - Päästövähennysten suuruusluokka

Skenaariotyökalun hyödyntäminen

- Tavoitteen asettamisessa ja sen realistisuuden arvioinnissa voidaan hyödyntää Syken ylläpitämää kuntien kasvihuonekaasupäästöjen [skenaariotyökalua](https://hiilineutraalisuomi.fi) (hiilineutraalisuomi.fi)
- Työkalulla voidaan arvioida, miten päästöt kehittyvät nykytoimilla ja minkälaisia toimenpiteitä tiettyihin päästövähennystavoitteisiin pääseminen vaatii eri sektoreilla
- Skenaariotyökalun käyttö jokaisella suunnitelman päivittämiskerralla mahdollistaa myös valtion tekemien päätösten vaikutusten huomioimisen päästövähennystarpeen laskennassa.

Toimien riittävyysarvio

- Ilmastolain perustelujen mukaan toimet tulee asettaa suunnitelmassa niin, että niiden avulla on mahdollista saavuttaa kunnan asettama ilmastotavoite
- Käytännössä kunnan on siis jollain tavalla arvioitava toimenpiteiden riittävyttä suhteessa asettamiinsa tavoitteisiin
- Lain perustelujen mukaan yksittäisten ilmastotoimien tarkkojen päästölaskelmien sijaan keskeistä tavoitteiden saavuttamisen arvioinnissa on suuruusluokka ja kokonaisuus.
- Ilmastosuunnitelmaan sisällytettävien toimien päästövaikutusten suuruusluokkaa voidaan karkeasti arvioida esimerkiksi kuntien kasvihuonekaasupäästöjen skenaariotyökalulla.

Lisätietoja

Miia Berger, miia.berger@gov.fi

[Kuntien ilmastosuunnitelmat](#) –nettisivu (ym.fi)

- Avustushaku
- Opas
- Tilaisuuksiin ilmoittautumiset
- Tilaisuuksien tallenteet

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment